

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.7.2012
SWD(2012) 193 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση

{COM(2012) 362 final}
{SWD(2012) 194 final}

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Το Μέρος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συνδέει τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ) με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Το άρθρο 198 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι ο σκοπός της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των ΥΧΕ και η δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της ΕΕ στο σύνολό της. Επίσης τονίζει ότι η σύνδεση οφείλει κατά κύριο λόγο να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των κατοίκων των ΥΧΕ και να προάγει την ευημερία τους, ώστε να οδηγηθούν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη που επιδιώκουν.

Από το 1958, οι λεπτομερείς κανόνες και διαδικασίες για τη σύνδεση αυτή καθορίζονται από το Συμβούλιο της ΕΕ μέσω διαδοχικών αποφάσεων για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών (ΑΣΥΧΕ). Η παρούσα ΑΣΥΧΕ¹ λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Η διαδικασία αναθεώρησης της παρούσας απόφασης, η οποία διεξάγεται εντός των ορίων της ΣΛΕΕ, βρίσκεται σε εξέλιξη και θα πρέπει να οδηγήσει σε νομοθετική πρόταση για νέα ΑΣΥΧΕ, η οποία αναμένεται να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2014. Η νομοθετική αυτή πρόταση θα βασίζεται σε μια σφαιρική εξέταση στο πλαίσιο της παρούσας εκτίμησης επιπτώσεων, στην οποία συμμετείχαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι ΥΧΕ, τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου 17801/2009 της 22ας Δεκεμβρίου 2009 όσον αφορά τις σχέσεις της ΕΕ με τις ΥΧΕ, η νομοθετική πρόταση θα πρέπει να έχει ως στόχο την ανανέωση της σύνδεσης, καθώς και την επικέντρωση των τομέων συνεργασίας της στις προτεραιότητες που αναγνωρίζονται από όλα τα μέρη ως αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Σύμφωνα με το άρθρο 203 της ΣΛΕΕ, η νομοθετική πρόταση θα καθορίσει τις διατάξεις σχετικά με τους λεπτομερείς κανόνες και τη διαδικασία για τη σύνδεση όλων των ΥΧΕ με την ΕΕ, ανεξάρτητα από το επίπεδο πλούτου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ΥΧΕ. Θα ορίσει το νομικό πλαίσιο και θα καθορίσει το γενικό πλαίσιο της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ, τους πιθανούς τομείς συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των ΥΧΕ, το εμπορικό καθεστώς που θα διέπει τις συναλλαγές και τη συνεργασία σε αυτόν τον τομέα μεταξύ ΥΧΕ και ΕΕ, καθώς και τους διάφορους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για τους οποίους θα είναι επιλέξιμες οι ΥΧΕ (11ο ΕΤΑ και τα οριζόντια προγράμματα). Το ενιαίο αυτό πλαίσιο θα αναλυθεί περαιτέρω, όσον αφορά τη χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΕ, κατά τον προγραμματισμό με κάθε δικαιούχο ΥΧΕ, προκειμένου να καθοριστεί σε ποιους τομείς συνεργασίας θα είναι

¹ Απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2001 για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1), που τροποποιήθηκε με την απόφαση 2007/249/ΕΚ (ΕΕ L 109 της 26.4.2007, σ. 33).

αποτελεσματικότερη η βοήθεια της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων της σύνδεσης. Για τον σκοπό αυτό, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ιδιαίτερη οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική κατάσταση και στις ανάγκες που αντιμετωπίζει η ενδιαφερόμενη ΥΧΕ.

Η νομοθετική πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου εντάσσεται στο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2012.

Μετά την έγκριση, το 2001, της ισχύουσας ΑΣΥΧΕ, το περιφερειακό και το διεθνές πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούν οι ΥΧΕ έχουν αλλάξει σημαντικά. Έχουν εμφανιστεί νέες πολιτικές προτεραιότητες σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο (όπως το περιβάλλον, η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων) και έχουν σημειωθεί αλλαγές στα ρεύματα του παγκόσμιου εμπορίου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια στρατηγική² διαρθρωμένη γύρω από τρεις προτεραιότητες: έξυπνη ανάπτυξη, διατηρήσιμη ανάπτυξη και ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, ως απάντηση στην οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση.

Από την πλευρά τους, οι ΥΧΕ εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα και/ή προσπαθούν να θέσουν τις οικονομίες τους σε βιώσιμη βάση. Αντιμετωπίζουν ορισμένες δυσκολίες που συνδέονται με τα ευαίσθητα περιβάλλοντα στα οποία βρίσκονται και την ανάγκη προστασίας του περιβαλλοντικού σκέλους της αειφόρου ανάπτυξης.

Χάρη σε δημόσιες διαβουλεύσεις καθορίστηκαν πολλά γενικά ζητήματα, όπως η αλλαγή της εστίασης από τη μείωση της φτώχειας στην αναπτυξιακή συνεργασία, σε μια περισσότερο αμοιβαία σχέση. Με αυτή την αλλαγή θα μπορέσει η σύνδεση να ανταποκριθεί στην πραγματικότητα και θα εξασφαλιστεί η αναγνώριση των ιδιαιτεροτήτων, της ποικιλομορφίας και του ευάλωτου χαρακτήρα των ΥΧΕ, καθώς και η σημασία τους όσον αφορά τη βιοποικιλότητα. Επίσης, η αλλαγή αυτή θα αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι το βασικό πρόβλημα των ΥΧΕ δεν είναι αυτή καθαυτή η φτώχεια.

Το ζήτημα που πρέπει κυρίως να αντιμετωπιστεί είναι να τεθούν οι οικονομίες και οι κοινωνίες των ΥΧΕ σε πορεία βιώσιμης ανάπτυξης με την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους και τη μείωση του ευάλωτου χαρακτήρα τους, καθώς και με τη συνεργασία με τις γειτονικές τους χώρες και την ένταξή τους στην περιφερειακή και/ή την παγκόσμια οικονομία.

Τα βαθύτερα αίτια του προβλήματος που περιγράφεται ανωτέρω μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- (1) οι ΥΧΕ είναι δύσκολο να υπερνικήσουν τις αδυναμίες τους λόγω των φυσικών χαρακτηριστικών τους (νησιωτικός χαρακτήρας, μικρό μέγεθος, απομακρυσμένες, αποκλειστική οικονομική ζώνη μεταβλητού μεγέθους)·
- (2) δεν μπορούν να μετριάσουν τον ιδιαίτερα ευάλωτο χαρακτήρα τους, ο οποίος συνδέεται με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους (ευρίσκονται σε περιοχές με κυκλωνική και σεισμική δραστηριότητα, είναι εκτεθειμένες στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως η λεύκανση των κοραλλιογενών υφάλων και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων με υψηλό κόστος μεταφοράς)·

² Ανακοίνωση COM(2010) 2020 τελικό της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»

- (3) δεν κατορθώνουν να αναπτύξουν τις περιορισμένες διοικητικές τους ικανότητες λόγω του μικρού τους μεγέθους και, κατά συνέπεια, αντιμετωπίζουν προβλήματα στην κατάρτιση και εφαρμογή των μέσων άσκησης πολιτικής και την ανάπτυξη υποδομών·
- (4) δεν μπορούν να αναπτύξουν τις μικροοικονομίες τους, οι οποίες χαρακτηρίζονται από διαρθρωτικές αδυναμίες, μικρή μη διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, με εξαγωγές που επικεντρώνονται σε λίγους τομείς³·
- (5) αντιμετωπίζουν διάβρωση των εμπορικών προτιμήσεων προς τις ΥΧΕ στις σχέσεις τους με την ΕΕ και αυξημένο ανταγωνισμό στις εξαγωγές τους σε τρίτες αγορές, λόγω της σύναψης ολοένα μεγαλύτερου αριθμού συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) από σημαντικούς εμπορικούς εταίρους (την ΕΕ, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά) που αντιπροσωπεύουν σημαντικές αγορές προορισμού για ορισμένες ΥΧΕ·
- (6) ενίοτε δεν μπορούν να περιληφθούν στις πρωτοβουλίες/συμφωνίες που συνάπτουν η ΕΕ και/ή τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες, προκειμένου να αντιμετωπίσουν σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, από κοινού με τρίτους εταίρους, τις πολιτικές προτεραιότητες οι οποίες ανέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία, όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με αποτέλεσμα να μειώνονται οι δυνατότητες συμμετοχής των ΥΧΕ στους παγκόσμιους μηχανισμούς αντιμετώπισης.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το δικαίωμα της ΕΕ να αναλαμβάνει δράση στον τομέα των σχέσεων ΕΕ-ΥΧΕ απορρέει κατά κύριο λόγο από το Μέρος 4 της ΣΛΕΕ. Ο σκοπός της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ, η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και οι στενές οικονομικές σχέσεις μεταξύ των ΥΧΕ και της ΕΕ στο σύνολό της δεν μπορούν να επιτευχθούν με μέτρα που λαμβάνονται σε επίπεδο κρατών μελών. Επίσης, όσον αφορά το εμπορικό καθεστώς των ΥΧΕ, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να λαμβάνουν μέτρα δεδομένου ότι η κοινή εμπορική πολιτική υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ (Μέρος 5, Τίτλος II της ΣΛΕΕ). Σύμφωνα με το άρθρο 206, η εμπορική πολιτική της ΕΕ συμβάλλει στην αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές και στις ξένες επενδύσεις, καθώς και στον περιορισμό των τελωνειακών και άλλων φραγμών. Οι κανόνες των προτιμησιακών εμπορικών σχέσεων ΕΕ-ΥΧΕ διέπονται από τις αρχές που καθορίζονται στον Τίτλο II του Μέρους 5 της ΣΛΕΕ όσον αφορά την εμπορική πολιτική.

Το άρθρο 203 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι το Συμβούλιο της ΕΕ καθορίζει τις λεπτομερείς διατάξεις, τις ρυθμίσεις και τη διαδικασία για τη σύνδεση των ΥΧΕ με την Ένωση. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το εμπόριο και θέματα σχετικά με το εμπόριο, οι τελωνειακές ρυθμίσεις, η δημόσια υγεία, η δημόσια ασφάλεια ή δημόσια τάξη και η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στις ΥΧΕ και τα κράτη μέλη, που πρέπει να συμφωνούν με τις αρχές που καθορίζονται στη ΣΛΕΕ σχετικά με τον ορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της ΕΕ, όσον αφορά μεταξύ άλλων το περιβάλλον και την ισότητα των φύλων (Μέρος 1 της ΣΛΕΕ).

Ενόψει των διαρκώς πολυπλοκότερων προκλήσεων, η ΕΕ δεν θα μπορέσει να επιτύχει καμία από τις εσωτερικές της προτεραιότητες – ασφάλεια, έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς

³ Για λεπτομερέστερη ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών των ΥΧΕ, βλ. παράρτημα 12.

αποκλεισμούς ανάπτυξη, δημιουργία θέσεων εργασίας, κλιματική αλλαγή, πρόσβαση στην ενέργεια, αποδοτικότητα των πόρων, συμπεριλαμβανομένων της προστασίας της βιοποικιλότητας, της ασφαλούς διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων, της υγείας και των πανδημιών, της εκπαίδευσης – εάν μείνει απομονωμένη από τον υπόλοιπο κόσμο.

Με 27 κράτη μέλη που ενεργούν βάσει κοινών πολιτικών και στρατηγικών, μόνον η ΕΕ διαθέτει την κρίσιμη μάζα για να αντιμετωπίσει παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή. Η μεμονωμένη δράση των κρατών μελών μπορεί να είναι περιορισμένη και κατακερματισμένη. Αυτή η «κρίσιμη μάζα» επιτρέπει επίσης στην ΕΕ να βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση όταν διεξάγει πολιτικό διάλογο με τις κυβερνήσεις-εταίρους των ΥΧΕ.

Με την εξωτερική της δράση, η ΕΕ δεσμεύεται να προάγει τα πρότυπά της και να μοιράζεται την εμπειρογνώσιά της. Οι ΥΧΕ μπορούν να καταστούν στρατηγικά φυλάκια της ΕΕ σε όλο τον κόσμο. Η αναβάθμιση της νομοθεσίας και των προτύπων των ΥΧΕ στα επίπεδα εκείνων της ΕΕ θα μπορούσε να αυξήσει την επιρροή των ΥΧΕ και, κατά συνέπεια, της ΕΕ στις αντίστοιχες περιοχές.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Βάσει των άρθρων 198 και 199 της ΣΛΕΕ, οι γενικοί στόχοι της σύνδεσης είναι:

- η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των ΥΧΕ·
- η δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ των ΥΧΕ και της ΕΕ στο σύνολό της·
- η υποστήριξη των συμφερόντων και της ευημερίας των κατοίκων των ΥΧΕ, προκειμένου να επιτύχουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη που επιθυμούν·
- η εξασφάλιση στις ΥΧΕ της ίδιας εμπορικής μεταχείρισης με αυτήν που εφαρμόζουν μεταξύ τους τα κράτη μέλη·
- η προώθηση του καθορισμού και της εφαρμογής των περιβαλλοντικών πολιτικών στις ΥΧΕ, καθώς αποτελούν έναν από τους τρεις πυλώνες της αειφόρου ανάπτυξης (παράλληλα με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη).

Κατά τη διάρκεια των διαφόρων διαβουλεύσεων και εξωτερικών μελετών, προέκυψε σαφής σύμπτωση απόψεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, των εξωτερικών αξιολογητών και των πολιτικών φορέων σχετικά με το γεγονός ότι ο σκοπός και οι στόχοι της σύνδεσης, όπως ορίζονται στα άρθρα 198 και 199 της ΣΛΕΕ, θα πρέπει να εκφραστούν στους στόχους που θεωρήθηκαν κεντρικοί σε αυτό το πλαίσιο από την Επιτροπή και εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της ΕΕ⁴. Οι ειδικοί στόχοι του επόμενου πλαισίου σύνδεσης θα είναι, συνεπώς, οι εξής:

- συμβολή στην προώθηση των αξιών και προτύπων της ΕΕ στον ευρύτερο κόσμο·
- καθιέρωση μεγαλύτερης αμοιβαιότητας στις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των ΥΧΕ βάσει αμοιβαίων συμφερόντων·

⁴ COM(2009) 623 και συμπεράσματα του Συμβουλίου 17801/09.

- ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΥΧΕ·
- ενίσχυση της αντοχής των ΥΧΕ και μείωση των οικονομικών και περιβαλλοντικών τους αδυναμιών·
- προώθηση της συνεργασίας των ΥΧΕ με τρίτες χώρες εταίρους·
- ενσωμάτωση των πλέον πρόσφατων προτεραιοτήτων του θεματολογίου πολιτικής της ΕΕ·
- ενσωμάτωση των αλλαγών στα παγκόσμια εμπορικά ρεύματα και στις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ με τρίτους.

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

4.1. Απορριφθείσες επιλογές

4.1.1. Καμία δράση της ΕΕ

Η επιλογή «καμία δράση της ΕΕ» δεν αξιολογείται στην παρούσα έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων, δεδομένου ότι το Μέρος 4 της ΣΛΕΕ συνιστά, από μόνο του, υποχρέωση ανάληψης δράσης εκ μέρους της ΕΕ.

4.1.2. Δύο ξεχωριστές αποφάσεις του Συμβουλίου: μία για το εμπορικό καθεστώς και μία για τη συνεργασία για την αειφόρο ανάπτυξη

Η επιλογή αυτή απορρίφθηκε διότι θα περιόριζε τη δυνατότητα να καθοριστεί ένα γενικό πλαίσιο για όλες τις ΥΧΕ. Επιπλέον, μάλλον θα επιβάρυνε περισσότερο τον νομοθετικό φόρτο εργασίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και θα περιόριζε την προβολή της εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΥΧΕ.

4.2. Επιλογή πολιτικής 1: Διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης - Ανανέωση της τρέχουσας απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ χωρίς καμία αλλαγή.

Βάσει της επιλογής πολιτικής 1, η δομή και το περιεχόμενο της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ που ισχύει σήμερα θα πρέπει να διατηρηθεί για την περίοδο 2014-2020.

4.3. Επιλογή πολιτικής 2: Εκσυγχρονισμός της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και εναρμόνιση με το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ

Η επιλογή 2 θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ με το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ. Οι στόχοι της και οι αρχές της θα αναθεωρηθούν, με βάση τις πολιτικές κατευθύνσεις του Συμβουλίου της ΕΕ, τα αιτήματα των ΥΧΕ και των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες που έχουν διατυπωθεί σε διάφορες περιπτώσεις, καθώς και τα αποτελέσματα των εξωτερικών μελετών.

Με βάση αυτή την επιλογή, η συνεργασία ΕΕ-ΥΧΕ θα επικεντρώνεται κυρίως σε τομείς αμοιβαίων συμφερόντων, όπως ζήτησαν τα ενδιαφερόμενα μέρη και όπως συνιστάται στις εξωτερικές μελέτες, δηλαδή στην κλιματική αλλαγή, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την έρευνα και την καινοτομία, ούτως ώστε να μπορούν να ληφθούν υπόψη οι διεθνείς πολιτικές προτεραιότητες που ανέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία και που είναι σύμφωνες με την «Ευρώπη 2020». Επίσης, με βάση αυτή την επιλογή, η σύνδεση ΕΕ-ΥΧΕ θα συμβάλει στην

προαγωγή των συμφερόντων και των αξιών της ΕΕ, εφόσον οι ΥΧΕ θεωρούνται φυλάκια της ΕΕ στις περιοχές τους.

Βάσει της επιλογής πολιτικής 2, το εμπορικό καθεστώς θα συνεχίσει να παρέχει στις ΥΧΕ ελεύθερη πρόσβαση χωρίς δασμούς και ποσοτώσεις στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, οι νέες διατάξεις θα προβλέπουν βελτίωση των όρων πρόσβασης των ΥΧΕ στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χάρη στην αναθεώρηση των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής⁵. Επίσης, στο πλαίσιο της επιλογής πολιτικής 2 προτείνεται αναθεώρηση των ρυθμίσεων για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών και την εγκατάσταση και επιφύλαξη στις ΥΧΕ της μεταχείρισης του μάλλον ευνοούμενου κράτους, ενώ επί του παρόντος τυγχάνουν μόνο της βασικής μεταχείρισης τρίτων χωρών (δυνάμει της Γενικής Συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών - GATS).

Τέλος, στο πλαίσιο της επιλογής πολιτικής 2 προτείνεται η θέσπιση νέων διατάξεων που θα διασφαλίζουν την ορθή διαχείριση των εμπορικών προτιμήσεων και την αποσαφήνιση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων των ΥΧΕ, των κρατών μελών και της ΕΕ όσον αφορά τα διοικητικά σφάλματα και την απάτη.

4.4. Επιλογή 3: Σύνταξη πολλών συμφωνιών εταιρικής σχέσης

Η επιλογή 3 συνεπάγεται τη διαφοροποίηση των σχέσεων ΕΕ-ΥΧΕ. Στον τομέα του εμπορίου και της οικονομικής συνεργασίας θα υιοθετηθούν δύο προσεγγίσεις. Ορισμένες ΥΧΕ θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν σε άλλες διμερείς εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ, ιδίως σε συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης (ΣΟΕΣ), ή συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ), όπου κρίνεται σκόπιμο και είναι εφικτό. Για τις υπόλοιπες ΥΧΕ, θα προβλέπεται βάσει του πλαισίου σύνδεσης ένα εμπορικό καθεστώς για τις ΥΧΕ ισοδύναμο με την επιλογή πολιτικής 1 ή 2. Αν και το καθεστώς αυτό δεν θα καλύπτει το εμπόριο και την οικονομική συνεργασία με τις ΥΧΕ που θα έχουν συμπεριληφθεί σε άλλες εμπορικές συμφωνίες, θα μπορούσε να καλύπτει τη συνεργασία με όλες τις ΥΧΕ σε όλους τους άλλους τομείς. Μία άλλη επιλογή θα ήταν κάθε συνεργασία με τις ΥΧΕ που υπάγονται σε ΣΟΕΣ ή ΣΕΣ να πραγματοποιείται στο πλαίσιο αυτών των συμφωνιών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η χρηματοδοτική ενίσχυση θα παρέχεται επίσης εκτός του πλαισίου σύνδεσης.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

5.1. Αξιολόγηση της επιλογής πολιτικής 1

5.1.1. Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις

Επιδείνωση της πρόσβασης των ΥΧΕ στην αγορά της ΕΕ: τυχόν επιπτώσεις όσον αφορά το εμπόριο θα οφείλονται στον μεγαλύτερο ανταγωνισμό τον οποίο ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι ΥΧΕ στην αγορά της ΕΕ λόγω της μεγαλύτερης πρόσβασης στην αγορά που θα έχουν τα εμπορεύματα και οι υπηρεσίες των τρίτων χωρών-εταίρων της ΕΕ (π.χ. χάρη σε ΣΕΣ ή πολυμερή συμφωνία). Η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ΥΧΕ μπορεί να

⁵ (π.χ. κατάργηση της απαίτησης όσον αφορά την ιθαγένεια του προσωπικού που επανδρώνει σκάφη που αλιεύουν εκτός των χωρικών υδάτων και προσθήκη νέων ή σαφέστερων ορισμών των εξ ολοκλήρου παραγόμενων αγαθών και των ελάχιστων εργασιών, ελάφρυνση των διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά τις αποδείξεις απευθείας μεταφοράς των εμπορευμάτων των ΥΧΕ μεταξύ του εδάφους αυτών και της ΕΕ, νέες δυνατότητες σώρευσης, πιο ευέλικτες διοικητικές διαδικασίες για τη χορήγηση παρεκκλίσεων από τους κανόνες καταγωγής με περίοδο ισχύος που καθορίζεται για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, κ.τ.λ.)

οδηγήσει σε εξασθένηση των οικονομικών δεσμών ΕΕ-ΥΧΕ. Η επιλογή πολιτικής 1 ενδεχομένως να αποτελεί επίσης επιλογή στο πλαίσιο της οποίας οι εμπορικοί κανόνες δεν θα παρέχουν αρκετά κίνητρα στις ΥΧΕ οι οποίες, επί του παρόντος, δεν διατηρούν στενές οικονομικές σχέσεις με την ΕΕ προκειμένου να κινηθούν προς αυτή την κατεύθυνση. Επομένως, δεν θεωρείται πιθανό ότι οι κανόνες του εμπορίου στο πλαίσιο της επιλογής πολιτικής 1 θα προωθήσουν την οικονομική διαφοροποίηση των ΥΧΕ. Η περιφερειακή ολοκλήρωση των ΥΧΕ θα τεθεί σε κίνδυνο, δεδομένου ότι το σύνολο των κανόνων καταγωγής δεν θα τους προσφέρει πρόσθετες δυνατότητες ώστε να προμηθεύονται μέσα παραγωγής στις γειτονικές τους χώρες και, επομένως, να αυξήσουν τις εμπορικές συναλλαγές με αυτές.

5.1.2. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης δεν αφήνει περιθώριο για μεγαλύτερο θετικό αντίκτυπο της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ στο περιβάλλον των ΥΧΕ. Το γεγονός ότι τα ζητήματα της περιβαλλοντικής και της κλιματικής αλλαγής δεν αναγνωρίζονται ως τομέας αμοιβαίου ενδιαφέροντος για την ΕΕ και τις ΥΧΕ υπονομεύει την πρόοδο σε αυτούς τους τομείς, όπου μόνο λίγες ΥΧΕ αποφασίζουν να συνεργαστούν με την ΕΕ.

Επίσης, η επιλογή πολιτικής 1 δεν επιτρέπει στην ΕΕ να προωθήσει το θεματολόγιο πολιτικής της και τις διεθνείς δεσμεύσεις της⁶ όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, την πράσινη ενέργεια, την κλιματική αλλαγή και τη μείωση των κινδύνων καταστροφών στις ΥΧΕ, και οι ΥΧΕ δεν θα συμβάλουν στην προαγωγή των αξιών και των προτύπων της ΕΕ σε αυτούς τους τομείς στον υπόλοιπο κόσμο.

5.1.3. Διοικητικές επιπτώσεις

Η επιλογή αυτή δεν επηρεάζει τον διοικητικό φόρτο ούτε της ΕΕ ούτε των ΥΧΕ. Ο κύκλος προγραμματισμού θα παραμείνει ο ίδιος, όπως και το νομικό πλαίσιο. Βάσει της επιλογής αυτής, είναι δύσκολο να υπάρξει θετική απάντηση προς τα αιτήματα/συστάσεις που διατυπώνουν οι εξωτερικοί αξιολογητές σε σχέση με την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ΥΧΕ και των γειτονικών τους χωρών, μεταξύ άλλων με καλύτερο συντονισμό των αντίστοιχων χρηματοδοτικών μηχανισμών που παρέχονται στις ΥΧΕ, στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης – ΕΤΠΑ). Επίσης, η επιλογή 1 δεν επιτρέπει την προσαρμογή των κανόνων και των διαδικασιών προγραμματισμού της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της ΕΕ.

5.2. Αξιολόγηση της επιλογής πολιτικής 2

5.2.1. Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις

Η επιλογή πολιτικής 2 αναμένεται ότι θα έχει θετικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στις ΥΧΕ λόγω της βελτίωσης των όρων πρόσβασης των εμπορευμάτων των ΥΧΕ στην αγορά, του μεγαλύτερου ανοίγματος της ΕΕ στους φορείς υπηρεσιών και τους επενδυτές των ΥΧΕ, καθώς και της δυνατότητας πιο επικεντρωμένων μέτρων δημιουργίας ικανοτήτων. Συνεπώς, η επιλογή 2 μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη οικονομική διαφοροποίηση και στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε τομείς όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η διαχείριση

⁶ Ανακοίνωση COM(2010) 2020 τελικό της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «Ευρώπη 2020 – Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» και COM(2011) 500 τελικό της 29ης Ιουνίου 2011 με τίτλο «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020».

οικοσυστημάτων, η καινοτομία κ.τ.λ. Αναμένεται ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των κανόνων καταγωγής θα έχουν ως αποτέλεσμα την καλύτερη χρήση εκ μέρους των ΥΧΕ των δυνατοτήτων εξαγωγής που παρέχει το εμπορικό καθεστώς των ΥΧΕ.

Η απλούστευση και θέσπιση ελαστικότερων όρων και η ενίσχυση της διαφάνειας και της συνοχής με τους κανόνες καταγωγής άλλων εμπορικών εταίρων αναμένεται ότι θα οδηγήσουν σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας, θα αυξήσουν την ελκυστικότητα και την ασφάλεια δικαίου των επενδύσεων σε οικονομικούς τομείς που εξαρτώνται από την προτιμησιακή πρόσβαση στην αγορά και θα μειώσουν τον διοικητικό φόρτο των εταιρειών και των αρχών των ΥΧΕ. Χάρη στη διαφοροποίηση των δυνατοτήτων σώρευσης, θα βελτιωθούν οι δυνατότητες εφοδιασμού των επιχειρήσεων των ΥΧΕ, γεγονός το οποίο μπορεί να επηρεάσει θετικά την ανταγωνιστική τους θέση και να προωθήσει την ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των ΥΧΕ και άλλων τρίτων χωρών.

Η τεχνική βοήθεια και η δημιουργία ικανοτήτων θα μπορούσαν να βοηθήσουν τις ΥΧΕ να συμμορφωθούν με τους τεχνικούς, υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς κανόνες οι οποίοι συνιστούν τα σημαντικότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ΥΧΕ κατά την πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ. Στον τομέα των υπηρεσιών, τα οφέλη για τις ΥΧΕ θα ήταν σημαντικά.

Κατ' αρχάς, το άνοιγμα της αγοράς της ΕΕ στους φορείς υπηρεσιών των ΥΧΕ θα εναρμονιστεί με την πλέον ευνοϊκή μεταχείριση της ΕΕ και, εν συνεχεία, θα αυξάνεται αυτόματα κάθε φορά που η ΕΕ θα παρέχει πλέον ευνοϊκή μεταχείριση σε άλλες τρίτες χώρες εταίρους⁷. Οι τομείς υπηρεσιών οι οποίοι θα επωφεληθούν περισσότερο από την κατάργηση των περιορισμών θα είναι οι κατασκευαστικές υπηρεσίες, οι περιβαλλοντικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες ψυχαγωγίας· όλες αυτές οι υπηρεσίες παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τις ΥΧΕ. Ανοίγοντας περισσότερο τους τομείς υπηρεσιών της στις επιχειρήσεις των ΥΧΕ, η ΕΕ θα ενθαρρύνει την περαιτέρω ανάπτυξη νέων ή υφιστάμενων τομέων προσφέροντας πρόσθετες ευκαιρίες για εξαγωγές, καθώς και για το διασυνοριακό εμπόριο, χάρη στις σύγχρονες τεχνολογίες επικοινωνίας. Επίσης, η επιλογή πολιτικής 2 θα ανοίξει τις επενδύσεις σε τομείς εκτός των υπηρεσιών (εγκατάσταση) στις ΥΧΕ, οι οποίες σήμερα δεν προβλέπονται. Θα συμβάλει επίσης στο να καταστούν οι ΥΧΕ πιο ελκυστικοί προορισμοί για τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Με τη διασφάλιση της αυτόματης επέκτασης στην ΕΕ της μεταχείρισης που παρέχουν οι ΥΧΕ σε μεγάλες οικονομίες όπως οι ΗΠΑ και η Κίνα, εκφράζεται το πνεύμα της ειδικής σχέσης μεταξύ ΕΕ και ΥΧΕ και αποκτά υπόσταση η αρχή της αμοιβαιότητας.

Στο πλαίσιο διμερούς διαλόγου, η ΕΕ μπορεί να ενθαρρύνει τις ΥΧΕ να προωθήσουν τις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μεταξύ των επιχειρήσεων που επενδύουν και αναπτύσσουν δραστηριότητα στο έδαφός τους. Αυτό θα έχει θετικό αντίκτυπο στα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα των ΥΧΕ.

Η συνεχής, στοχευμένη και συντονισμένη στήριξη των στρατηγικών, των ικανοτήτων, καθώς και των νομοθετικών και θεσμικών πλαισίων των ΥΧΕ που προτείνονται στο πλαίσιο της επιλογής πολιτικής 2 μπορεί να ενισχύσει τη συμμετοχή της ΕΕ στις πολιτικές, τα ρυθμιστικά πρότυπα των ΥΧΕ κ.ά. Οι νέες διατάξεις που προβλέπει η επιλογή 2 σχετικά με τη συνεργασία στον τομέα του εμπορίου μεταξύ ΕΕ και ΥΧΕ παρέχουν τη δυνατότητα ανάληψης δράσης προς αυτή την κατεύθυνση.

⁷

Ενώ το σταθμισμένο μέσο άνοιγμα της ΕΕ αντιστοιχεί σε συντελεστή 34 για τους τρόπους 1, 2, και 3 στο πλαίσιο της GATS, αντιστοιχεί σε συντελεστή 57 (και 74 για την εγκατάσταση) στο πλαίσιο προτιμησιακής συμφωνίας, όπως η ΣΟΕΣ, με την CARIFORUM. Βλ. προσάρτημα 2 σχετικά με το εμπόριο και τις πτυχές της ΑΣΥΧΕ που συνδέονται με το εμπόριο.

Η στήριξη της ΕΕ για τη δημιουργία ικανοτήτων στις ΥΧΕ θα μπορούσε επίσης να αφορά την κατάρτιση και/ή εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής (π.χ. όσον αφορά την ανεργία ή την επαγγελματική κατάρτιση) προκειμένου να ενισχυθούν οι στρατηγικές τους με στόχο την οικονομική ανάπτυξη.

5.2.2. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Η έμφαση στα περιφερειακά/θεματικά κονδύλια προκειμένου να αντιμετωπιστούν καλύτερα τα προβλήματα που ανέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία και τα οποία ενδιαφέρουν εξίσου όλες τις ΥΧΕ και την ΕΕ επιτρέπει να ληφθούν καλύτερα υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΥΧΕ όσον αφορά τα θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα. Η χορήγηση ειδικού κονδυλίου για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή συνάδει με τις προτεραιότητες του θεματολογίου πολιτικής της ΕΕ και προωθεί τις αξίες της ΕΕ. Επιπλέον, οι επενδύσεις στη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος και της ποιότητας του περιβάλλοντος θα έχουν επίσης σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία και την υγεία.

5.2.3. Διοικητικές επιπτώσεις

Εάν χορηγηθεί αυτόματα από μέρους της ΕΕ η μάλλον ευνοϊκή μεταχείριση στον τομέα των υπηρεσιών, δεν θα ασκηθεί, κατά την εφαρμογή αυτής της επιλογής, πρόσθετη πίεση στις περιορισμένες διοικητικές ικανότητες των ΥΧΕ, δεδομένου ότι θα αποφευχθούν οι μακρές και περίπλοκες διαπραγματεύσεις. Η πρόταση για τον καθορισμό της τεχνικής βοήθειας καθ' όλη την περίοδο προγραμματισμού θα εξασφαλίσει συνεκτικότερο καθορισμό και, συνεπώς, αποτελεσματικότερη διαχείριση των στρατηγικών και προγραμμάτων που έχουν επιλεγεί για τη συνεργασία. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλιστεί η συνοχή και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των τοπικών διοικήσεων και των εξωτερικών εμπειρογνομόνων.

Η μείωση του χρόνου για τη διάθεση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της ΕΕ και η ταχύτερη εφαρμογή της βοήθειας της ΕΕ θα έχει ως αποτέλεσμα την περαιτέρω ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΥΧΕ στη διαμόρφωση πολιτικής και τη νομοθεσία.

Η επιλογή 2 αναμένεται επίσης να συμβάλει θετικά στον έγκαιρο προγραμματισμό, χάρη στη δυνατότητα που προτείνεται σε σχέση με τα «ολοκληρωμένα σχέδια εδαφικής ανάπτυξης» ή τα «ολοκληρωμένα σχέδια ανάπτυξης» που συμφωνούνται μεταξύ της ΥΧΕ και του αντίστοιχου κράτους μέλους. Τα σχέδια αυτά θα λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ ΥΧΕ και ΕΕ.

5.3. Αξιολόγηση της επιλογής πολιτικής 3

5.3.1. Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις

Οι επιπτώσεις της επιλογής πολιτικής 3 θα εξαρτηθούν από τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων μεταξύ των ΥΧΕ, της ΕΕ και των ενδιαφερόμενων τρίτων χωρών εταίρων. Συνεπώς, οι επιπτώσεις θα είναι διαφορετικές στις εκάστοτε διαπραγματεύσεις. Γενικά, με βάση αυτή την επιλογή, θα μπορούσαν να ενισχυθούν οι εμπορικές ροές των ΥΧΕ με τρίτες χώρες εταίρους. Αντίθετα, οι βιομηχανίες τους μπορεί να αντιμετωπίσουν μεγαλύτερο ανταγωνισμό στις εγχώριες αγορές των ΥΧΕ, δεδομένου ότι ενδέχεται να καταστούν διαθέσιμα φθηνότερα εισαγόμενα προϊόντα. Η εξέλιξη αυτή συμφέρει τους καταναλωτές. Εάν τα φθηνότερα προϊόντα χρησιμεύσουν ως μέσα παραγωγής στις μεταποιητικές βιομηχανίες, αυτές θα μπορούν να επωφεληθούν και να καταστούν ανταγωνιστικότερες, λόγω της μείωσης τους κόστους. Τα πλέον ευαίσθητα προϊόντα θα μπορούσαν να εξαιρεθούν από την ελευθέρωση. Τα τελωνειακά έσοδα μπορεί να μειωθούν

και τότε οι ΥΧΕ θα πρέπει να δημιουργήσουν άλλες πηγές εσόδων λιγότερο εξαρτώμενες από το εμπόριο αγαθών. Επομένως, η επιλογή αυτή θα μπορούσε να έχει σοβαρές επιπτώσεις στις δημόσιες δαπάνες των ΥΧΕ.

Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις μιας ενδεχόμενης ένταξης των ΥΧΕ του Ειρηνικού σε ΣΟΕΣ θα μπορούσαν να τονώσουν την ανάπτυξη της μεταποιητικής βιομηχανίας (παραδείγματος χάριν ιχθύων/τόνου), η οποία μπορεί να προσελκύσει περισσότερες ξένες επενδύσεις, εις βάρος άλλων εταίρων. Επίσης θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάθετη ολοκλήρωση των διαφόρων βιομηχανιών. Η αντίστοιχη μεταποιητική βιομηχανία της ΕΕ θα μπορούσε να επωφεληθεί από αυτές τις εξελίξεις εάν οδηγούσε σε σταθερή προμήθεια αυτών των προϊόντων στην ΕΕ. Ωστόσο, ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός που θα αντιμετώπιζε η βιομηχανία της ΕΕ θα μπορούσε επίσης να την επηρεάσει αρνητικά. Με βάση το πλέον αρνητικό σενάριο, θα μπορούσαν να χαθούν θέσεις απασχόλησης και να σημειωθεί παύση δραστηριοτήτων σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ.

Εάν οι ΥΧΕ ανοίξουν τις αγορές τους στους τομείς των υπηρεσιών και της εγκατάστασης στις γειτονικές τους χώρες, μπορεί να προσελκύσουν περισσότερες άμεσες ξένες επενδύσεις ή περισσότερους προσωρινούς παρόχους υπηρεσιών. Επίσης μπορεί να ανοίξουν οι αγορές για τους παρόχους υπηρεσιών και τους επενδυτές των ΥΧΕ. Ωστόσο, αυτό εξαρτάται από την έκβαση των διαπραγματεύσεων με τις τρίτες χώρες και από τους τομείς που θα επιλέξουν να ελευθερώσουν οι ΥΧΕ. Λόγω των περιορισμένων διοικητικών ικανοτήτων των ΥΧΕ για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, είναι απαραίτητη η στενή συνεργασία και στήριξη κατά τις διαπραγματεύσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η πρόωγη ελευθέρωση τομέων στους οποίους οι εθνικές ρυθμίσεις δεν είναι αρκετά ανεπτυγμένες ώστε να εξασφαλίζουν την προστασία των καταναλωτών. Εάν οι αγορές των ΥΧΕ δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις χώρες εταίρους, η προσθήκη των ΥΧΕ στις ΣΕΣ της ΕΕ (ενδεχομένως με πολυμερείς διαπραγματεύσεις σχετικά με τις υπηρεσίες και την εγκατάσταση) θα μπορούσε να ενθαρρύνει τους εταίρους της ΕΕ στις ΣΕΣ να της ζητήσουν αντιστάθμιση με περαιτέρω δεσμεύσεις. Αυτό ενδέχεται να διαταράξει τη συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και των χωρών εταίρων.

Οι ΥΧΕ που θα προσχωρήσουν σε ΣΟΕΣ θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε ονομαστικά μεγαλύτερα ποσά χρηματοδοτικής ενίσχυσης για το εμπόριο στο πλαίσιο του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, αλλά δεν θα έχουν καμία εγγύηση ότι θα χορηγηθούν επαρκείς οικονομικοί πόροι για τις ανάγκες τους, δεδομένου ότι ενδέχεται να επικρατήσουν τα συμφέροντα των μεγαλύτερων εταίρων και των αναπτυσσόμενων χωρών. Αυτό μπορεί να αντισταθμιστεί εάν οι ΥΧΕ συμμαχήσουν, εντός της περιοχής τους, με κράτη ΑΚΕ όπως η Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, τα Φίτζι, η Γουιάνα και το Παλάου, που αποτελούν αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη και αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις με τις ΥΧΕ⁸. Αν και θα αποκτήσουν πρόσβαση στα κονδύλια αυτά, οι ΥΧΕ θα αποκλεισθούν από άλλες ενδεχομένως πηγές χρηματοδότησης από τις οποίες επωφελούνταν στο πλαίσιο της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, όπως τα εσωτερικά οριζόντια προγράμματα και τα κονδύλια του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αυτό ισχύει και για τις ΥΧΕ που θα ενταχθούν σε άλλες συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών ή θα συνδεθούν με τέτοιες συμφωνίες. Ωστόσο, για αυτές τις ΥΧΕ η απώλεια δεν θα αντισταθμιστεί από την πρόσβαση σε συμπληρωματικά κονδύλια στο πλαίσιο εξωτερικών προγραμμάτων που καλύπτουν την περιοχή τους.

⁸ Ο κατάλογος των Ηνωμένων Εθνών με τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη βρίσκεται στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://www.un.org/special-rep/ohrlls/sid/list.htm>.

5.3.2. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Δεδομένου του μεγέθους των ΥΧΕ, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την ένταξή τους σε άλλες εμπορικές συμφωνίες πιθανόν να είναι περιορισμένες και να μην αυξήσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που έχουν ήδη επισημανθεί για τις συμφωνίες αυτές. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του ανοίγματος σε γειτονική χώρα μπορεί επίσης να είναι μεγαλύτερες από εκείνες του ανοίγματος μόνο στην ΕΕ, διότι προφανώς θα αυξηθούν οι επιπτώσεις της μεταφοράς, παρόλο που οι γειτονικές αυτές χώρες συνήθως βρίσκονται πλησιέστερα στις ΥΧΕ απ' ό,τι η ΕΕ. Οι καθαρές επιπτώσεις (σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση και τις βελτιωμένες ρυθμίσεις βάσει της επιλογής 2) θα είναι διαφορετικές ανάλογα με την ΥΧΕ, τη συμφωνία στην οποία θα προσαρτηθεί η ΥΧΕ και την κατάστασή της σε συγκεκριμένους τομείς πριν από τις διαπραγματεύσεις. Για τις ΥΧΕ που θα παραμείνουν στο εμπορικό καθεστώς που προβλέπει η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις θα αντιστοιχούν σε αυτές που επισημάνθηκαν για τις επιλογές πολιτικής 1 και 2. Οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις μπορούν να μετριαστούν μέσω της συνεργασίας με την ΕΕ σε περιβαλλοντικά θέματα.

5.3.3. Διοικητικές επιπτώσεις

Όσον αφορά την επιλογή πολιτικής 3, οι διαπραγματεύσεις και η εφαρμογή της θα είναι δύσκολες και πολύπλοκες για τις ΥΧΕ, τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες, τους εμπορικούς εταίρους της ΕΕ και την ίδια την ΕΕ. Η διαδικασία θα πρέπει να επαναλαμβάνεται για κάθε εμπορική συμφωνία που θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να περιληφθούν συγκεκριμένες ΥΧΕ.

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

6.1. Επιλογή πολιτικής 1

Η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης μπορεί δικαιολογημένα να θεωρηθεί ως έγκυρη εναλλακτική λύση για τη μελλοντική σύνδεση ΕΕ-ΥΧΕ, επειδή διαπιστώθηκε ότι οι τρέχουσες ρυθμίσεις έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των ΥΧΕ, μεταξύ άλλων με την παροχή ελεύθερης πρόσβασης στη μεγάλη αγορά της ΕΕ και τη δυνατότητα στήριξης για την αξιοποίηση των σχετικών δυνατοτήτων εξαγωγής. Η συνεργασία ΕΕ-ΥΧΕ κατά την περίοδο 1999-2009 εκτιμήθηκε από εξωτερικές μελέτες ότι συμβιβάζεται με τους στόχους της σύνδεσης και τις πολιτικές προτεραιότητες των ΥΧΕ και συνήχθη το συμπέρασμα ότι δεν υπήρξαν έντονες αντιφάσεις ή ανακολουθίες μεταξύ της συνεργασίας ΕΕ-ΥΧΕ και άλλων πολιτικών της Ένωσης. Η επιλογή 1, παρόλο που είναι σύμφωνη με το Μέρος 4 της ΣΛΕΕ και το προοίμιό της, δεν θα επιτρέψει να υλοποιηθεί η κοινή φιλοδοξία των ΥΧΕ, των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες και της Επιτροπής ως προς την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό των σχέσεων ΕΕ-ΥΧΕ σε αμοιβαία βάση. Αναμένεται να διατηρηθεί η λογική δωρητή/δικαιούχου που χαρακτήριζε πάντοτε τις σχέσεις ΕΕ-ΥΧΕ και όχι να εκσυγχρονιστούν οι σχέσεις και να καθιερωθεί μια περισσότερο αμοιβαία εταιρική σχέση, στην οποία τα αμοιβαία συμφέροντα θα μπορούν να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη.

Η πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών των ΥΧΕ στην ΕΕ θα εξακολουθήσει να υπόκειται στους ισχύοντες κανόνες και θα οδηγήσει σε απώλεια της πρόσβασης στην αγορά για τις ΥΧΕ (λόγω της διάβρωσης των προτιμήσεων). Αυτό θα έχει αρνητική επίπτωση στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση των ΥΧΕ.

6.2. Επιλογή πολιτικής 2

Η επιλογή πολιτικής 2 θα βελτιώσει τη συνεργασία ΕΕ-ΥΧΕ με βάση τα αμοιβαία συμφέροντα των ενδιαφερόμενων μερών που έχουν προσδιοριστεί καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας διαβούλευσης. Επίσης θα προωθήσει μια πιο αποτελεσματική συνεργασία με μεγαλύτερη εστίαση και με συντονισμένη δράση μεταξύ της ΕΕ, των ΥΧΕ και των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες. Οι τομείς συνεργασίας που έχουν αναγνωρισθεί ως προτεραιότητες από τις ΥΧΕ θα τύχουν ενισχυμένης στήριξης από την ΕΕ (π.χ.: διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών, έρευνα και καινοτομία).

Στην επιλογή πολιτικής 2, η Ένωση είναι έτοιμη να στηρίξει τις ΥΧΕ για την αντιμετώπιση ευαίσθητων θεμάτων που υπονομεύουν την αειφόρο ανάπτυξή τους, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, την οποία δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν από μόνες τους. Γι' αυτές τις προκλήσεις, τα νησιωτικά εδάφη δεν μπορούν μόνο τους να θεσπίσουν επιτυχή μέτρα, αλλά πρέπει να βρουν εταίρους και να ενταχθούν στις παγκόσμιες λύσεις για την αντιμετώπισή τους.

Η επιλογή πολιτικής 2 θα προσφέρει στις ΥΧΕ ένα σύγχρονο εμπορικό καθεστώς με την ΕΕ το οποίο 1) θα συνεπάγεται βελτιωμένους κανόνες καταγωγής και 2) θα εγγυάται, μεταχείριση των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και της εγκατάστασης όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παρέχεται από την ΕΕ σε άλλες τρίτους εταίρους, πράγμα που δεν συμβαίνει στην περίπτωση του ισχύοντος πλαισίου.

Η επιλογή πολιτικής 2 θα είναι σύμφωνη με το Μέρος 4 της ΣΛΕΕ και το προοίμιό της. Θα πρέπει επίσης να απεικονίζει τους πολιτικούς προσανατολισμούς του Συμβουλίου της ΕΕ σχετικά με τους τρεις στόχους της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της συνεργασίας. Βάσει της επιλογής πολιτικής 2, το πλαίσιο σύνδεσης θα λαμβάνει υπόψη τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις και τις συζητήσεις που προέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία. Η συνοχή της πολιτικής θα εξασφαλιστεί στο πλαίσιο της επιλογής αυτής και θα ενισχυθεί. Ο κοινωνικός, οικονομικός και περιβαλλοντικός αντίκτυπος θα είναι περισσότερο θετικός σε σχέση με την επιλογή 1.

Η επιλογή πολιτικής 2 θα αντικατοπτρίζει καλύτερα την έννοια των αμοιβαίων συμφερόντων σε σχέση με σήμερα. Θα επιτρέψει την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων του θεματολογίου πολιτικής της ΕΕ στις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των ΥΧΕ, ενώ θα ενισχυθεί η προστιθέμενη αξία της ΕΕ ως παγκόσμιου εταίρου στα αναδυόμενα παγκόσμια ζητήματα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι ΥΧΕ θα προαγάγουν καλύτερα τις αξίες και τα πρότυπα της Ένωσης στον ευρύτερο κόσμο.

6.3. Επιλογή πολιτικής 3

Με την ένταξη ή τη σύνδεση των ΥΧΕ με άλλες εμπορικές συμφωνίες, μπορούν να υλοποιηθούν ορισμένοι από τους στόχους της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ. Ωστόσο, τούτο θα γίνει εκτός της σύνδεσης αυτής καθαυτήν. Επιπλέον, η επιλογή 3 μπορεί να μην είναι πλήρως προσαρμοσμένη στις ανάγκες και στην πραγματικότητα των περισσότερων ή ακόμη και όλων των ΥΧΕ. Ενδέχεται επίσης να υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις και για την ίδια την ΕΕ εάν απαιτηθεί σημαντική αποζημίωση προκειμένου να ενσωματωθούν οι ΥΧΕ στις υφιστάμενες συμφωνίες. Με την ένταξη των ΥΧΕ σε άλλες εμπορικές συμφωνίες, οι συνδεδεμένες χώρες και εδάφη που διατηρούν συνταγματικούς δεσμούς με τα κράτη μέλη θα παύσουν να είναι ΥΧΕ από νομικής και ουσιαστικής απόψεως. Επειδή η εφαρμογή της επιλογής πολιτικής 3 μπορεί να αναγκάσει την Ένωση να εξεύρει λύσεις για την καθιέρωση σχέσεων διαφόρων ειδών με καθεμία από τις ΥΧΕ, η νομική διαδικασία θα καταστεί εξαιρετικά πολύπλοκη και

θα πρέπει να επαναλαμβάνεται για κάθε ΥΧΕ. Επίσης, θα αυξήσει ενδεχομένως τη σύγκυση όσον αφορά το καθεστώς αυτών των χωρών και εδαφών, καθώς και των κατοίκων τους. Ορισμένοι κανόνες που περιέχονται επί του παρόντος ή που εξετάζονται στις διάφορες συμφωνίες, δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε κατοίκους των ΥΧΕ στον βαθμό που πρόκειται για πολίτες της ΕΕ.

6.4. Συνοχή

Οι τρεις πολιτικές επιλογές συνάδουν με το Μέρος 4 της ΣΛΕΕ.

Οι πολιτικές επιλογές 2 και 3 θα εξασφαλίσουν τη συνοχή με τα θεματολόγια πολιτικής και τις πολιτικές προτεραιότητες που ανέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία, ενώ η επιλογή πολιτικής 1 δεν θα εναρμονίσει τη σύνδεση με τις τελευταίες αυτές εξελίξεις και δεν θα εντάξει πλήρως τους τρεις βασικούς στόχους, δηλ. την ανταγωνιστικότητα, την ανθεκτικότητα και τη συνεργασία, τους οποίους πρότεινε η Επιτροπή και ενέκρινε σε πολιτικό επίπεδο το Συμβούλιο της ΕΕ (βλ. ανωτέρω σημείο 1.3).

6.5. Αποτελεσματικότητα

Η επιλογή πολιτικής 1 δεν επιτρέπει τον καθορισμό των στόχων και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις πολιτικές προτεραιότητες που καθόρισε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της⁹ σχετικά με τα στοιχεία της νέας εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των ΥΧΕ και οι οποίες εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο¹⁰. Πράγματι, η επιλογή πολιτικής 1 δεν προβλέπει την αναθεώρηση της απόφασης για τη σύνδεση προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τόσο η ΕΕ όσο και οι ΥΧΕ. Επίσης, η αδυναμία της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ να λάβει υπόψη τις αλλαγές που επήλθαν στο πλαίσιο των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ με τρίτους εταίρους θα περιορίσει την ικανότητα της ΕΕ, βάσει της επιλογής 1, να πετύχει τον στόχο εκσυγχρονισμού του πλαισίου ΕΕ-ΥΧΕ.

Αντίθετα, η επιλογή πολιτικής 2 προτείνει να αναθεωρηθούν, αφενός, το πλαίσιο σύνδεσης και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να ληφθούν πλήρως υπόψη ο σκοπός και οι στόχοι της σύνδεσης όπως ορίζονται στο Μέρος 4 της ΣΛΕΕ, και, αφετέρου, οι πολιτικές προτεραιότητες που ανέκυψαν από το 2001 και μετά και οι τρεις βασικοί στόχοι, δηλ. η ανταγωνιστικότητα, η ανθεκτικότητα και η συνεργασία. Αυτό θα επιτρέψει τη στενότερη συνεργασία σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα, τη δημιουργία συνεργειών και, κατά συνέπεια, τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των ΥΧΕ σε περιβαλλοντικά προβλήματα, με θετικά αποτελέσματα για την κοινωνική και οικονομική τους ανάπτυξη και για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Η επιλογή πολιτικής 3 θα επιτρέψει, θεωρητικά, να δοθεί εξατομικευμένη απάντηση στις ΥΧΕ στον τομέα του εμπορίου, αλλά δεν θα καθορίσει ένα γενικό πλαίσιο για καθολική εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και όλων των ΥΧΕ.

6.6. Αποτελεσματικότητα

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η Επιτροπή δήλωσε την πρόθεσή της να προτείνει τον εκσυγχρονισμό της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ. Ως προς αυτό, η επιλογή πολιτικής 1 δεν φαίνεται να αποτελεί την καταλληλότερη απόφαση. Πράγματι, η επιλογή 1 δεν αντιμετωπίζει

⁹ COM(2009) 623 τελικό της 6.11.2009

¹⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 17801/2009 της 22ας Δεκεμβρίου 2009 όσον αφορά τις σχέσεις της ΕΕ με τις ΥΧΕ

αποτελεσματικά την ανάγκη ανανέωσης της εταιρικής σχέσης μεταξύ των ΥΧΕ και της ΕΕ, διότι δεν λαμβάνει υπόψη την πραγματοποιούμενη απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου, το δυναμικό των ΥΧΕ που υπερασπίζονται τις αξίες της ΕΕ, καθώς και τη δυνατότητα να εντοπιστούν οι τομείς αμοιβαίων συμφερόντων και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε τομείς όπως το περιβάλλον και η περιφερειακή ολοκλήρωση.

Η επιλογή πολιτικής 2 είναι η καταλληλότερη για την εκπλήρωση της δέσμευσης της Επιτροπής να προτείνει ένα εκσυγχρονισμένο πλαίσιο σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και των ΥΧΕ. Επίσης, στο πλαίσιο της επιλογής πολιτικής 2, θα καθοριστούν πιο ευέλικτες και λιγότερο επαχθείς διοικητικές απαιτήσεις και διαδικασίες στον τομέα των εμπορικών σχέσεων.

Η αποτελεσματικότητα της επιλογής πολιτικής 3 θα επηρεαστεί από τη συνύπαρξη δύο παράλληλων πλαισίων συνεργασίας (αφενός των εμπορικών σχέσεων στο πλαίσιο ΣΟΕΣ ή ΣΕΣ και αφετέρου της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ σε άλλους τομείς), διότι θα δημιουργηθεί πρόσθετος διοικητικός φόρτος. Η εφαρμογή αυτής της επιλογής θα είναι δύσκολη και πολύπλοκη διαδικασία για τις ΥΧΕ, τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες, τους εμπορικούς εταίρους της ΕΕ και την ίδια την ΕΕ. Τα μειονεκτήματα αυτά πιθανόν να έχουν επιπτώσεις κόστους στις διοικητικές δαπάνες τόσο της ΕΕ όσο και των ΥΧΕ.

7. ΠΡΟΤΙΜΩΜΕΝΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Με βάση την ανάλυση και τη σύγκριση των διαφόρων επιλογών πολιτικής, **η επιλογή 2** αποτελεί την **προτιμώμενη επιλογή**, διότι αντικατοπτρίζει καλύτερα:

- (a) την κοινή φιλοδοξία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των ΥΧΕ, των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες και της ΕΕ να επανεξετάσουν και να αναθεωρήσουν τη σύνδεση ΕΕ-ΥΧΕ, αλλά και να δημιουργήσουν μια εταιρική σχέση με μεγαλύτερη αμοιβαιότητα, με βάση τα αμοιβαία συμφέροντα, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις διάφορες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΥΧΕ·
- (b) τον σκοπό και τους στόχους της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ, όπως ορίζονται στο Μέρος 4 της ΣΛΕΕ, όσον αφορά τις σχέσεις της ΕΕ με τις ΥΧΕ·
- (c) τους ειδικούς στόχους του επόμενου πλαισίου σύνδεσης που προσδιορίστηκαν ανωτέρω.

Η επιλογή 2 θα οδηγήσει, επομένως, στον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ με το ισχύον πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ. Συνεπώς, η επιλογή 2 καθιστά δυνατή τη μεγαλύτερη εστίαση στους τρεις πυλώνες της αειφόρου ανάπτυξης (οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό) και επιτρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις διεθνείς πολιτικές προτεραιότητες, όπως η κλιματική αλλαγή, το περιβάλλον και η ενέργεια, οι οποίες ανέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία.

Όσον αφορά τους εμπορικούς κανόνες, η επιλογή 2 θα επιτρέψει να συνεχιστεί η παροχή στις ΥΧΕ ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς δασμούς και ποσοτώσεις και, συγχρόνως (αντίθετα με την επιλογή 1), θα συμβάλει στη βελτίωση των όρων πρόσβασης των ΥΧΕ στην αγορά. Επίσης, στο πλαίσιο της επιλογής πολιτικής 2 προτείνεται η αναθεώρηση των ρυθμίσεων όσον αφορά τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών και την εγκατάσταση, καθώς και η εξασφάλιση στις ΥΧΕ της μεταχείρισης του

«μάλλον ευνοούμενου κράτους», ενώ επί του παρόντος τυγχάνουν μόνο της βασικής μεταχείρισης τρίτων χωρών (δυνάμει της GATS).

Όσον αφορά τη χρηματοδοτική ενίσχυση, στο πλαίσιο της επιλογής 2 προτείνεται η αύξηση του μεριδίου του περιφερειακού κονδυλίου στο πλαίσιο της συνολικής χρηματοδότησης που προορίζεται για τις ΥΧΕ για την περίοδο 2014-2020. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να στηριχθούν οικονομικά οι προσπάθειες που καταβάλλουν οι ΥΧΕ για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που ανέκυψαν κατά την τελευταία δεκαετία, και τα οποία είναι κοινού ενδιαφέροντος για όλες τις ΥΧΕ και την ΕΕ. Παράλληλα, η επιλογή 2 θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου για ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των ΥΧΕ και γειτονικών τους εταίρων, καθώς και του στόχου για διεύρυνση της σφαίρας επιρροής της ΕΕ μέσω των ΥΧΕ και προώθησης του θεματολογίου πολιτικής της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα.

8. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ αποτελεί νομοθετική πράξη με την οποία το Συμβούλιο καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τη σύνδεση των ΥΧΕ με την ΕΕ. Πρόκειται για ένα κείμενο που από τη φύση του καθορίζει τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ με αυτές τις χώρες και τα εδάφη, οπότε και η εφαρμογή του δεν μπορεί να αξιολογηθεί με βασικούς δείκτες.

Όσον αφορά τη συνεργασία που χρηματοδοτείται από την ΕΕ, η αποτελεσματικότητα της σύνδεσης θα παρακολουθείται με λογιστικούς ελέγχους και αξιολογήσεις. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την παρακολούθηση αυτή θα θεσπιστούν σε κανονισμό της Επιτροπής για την εφαρμογή της απόφασης τους Συμβουλίου. Οι δείκτες εισροών και αποτελεσμάτων θα ορίζονται στο πλαίσιο κάθε προγράμματος που αφορά χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ συνεργασία και το οποίο συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και κάθε επιμέρους ΥΧΕ. Οι αξιολογήσεις αυτές θα είναι σύμφωνες με τις διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή του 11ου ΕΤΑ.